

lignet med det oprindelige Reedtz-Thottske Forslag. Dette er rigtigt, og disse Forbedringer bør paaskønnes. Men i Hovedsagen fremtræder det, der nu foreligger, som en forkrøblet Udgave af det Reedtz-Thottske Skattesystem. Dette omfattede en samlet og samtidig Reform af hele vort direkte og indirekte Skattevæsen, og i det Reedtz-Thottske Forslag; der kun blev betegnet af Ministeriet selv som et Forhandlingsgrundlag, foreslog man samtidig med at lette Hartkornsskatterne, at lette Forbrugsskatterne for den mindre bemidlede Befolkning i By og paa Land. Man tilbød i dette Øjemed at lade Statskassen bringe et Offer af 1½ Mill. Kr. aarlig. Det oprindelige Forslags Detailler blev med Regeringens fulde Billigelse paa mangfoldige Punkter ændret i frisindet Retning. Man følte, og man blev gennem Kendsgninger overbevist om, at det Reedtz-Thottske Ministeriums ledende Mænd vare besjælede af et humant og frisindet Grundsyn. Paa lignende Maade som Robert Peel med et maalbevidst Statsmandsblik for 50 Aar siden planlagde og gennemførte Indkomstskatten og Toldreformen i England med Frigørelse af Nødvendighedsartikler og Fastsættelsen af en meget høj Skat paa Tobak og Alkohol, saaledes gav Reedtz-Thotts Ministerium os en virkelig bred Reformbasis med Fremtidens Udvikling for Øje. Der var i Virkeligheden Statsmandstanker i Reedtz-Thotts oprindelige Forslag, og den følgende Regering har, som bekendt, fastholdt dem. Man har meget haardt angrebet den sidst afgaaede Konseilspræsident, baade fra Højres og Venstres Side. For mig kom den samme Mand efterhaanden til at staa som en af de Mænd, der i den danske Rigsdag med størst Dygtighed behandlede og beherskede det mest forskelligartede, saglige Stof.

Vi kende endnu ikke den ny Regerings Hensigter; men vi kende den Kritik, man har udtalt over dem. Denne Kritik minder om det bekendte Ord; hvormed en tysk Rigsdagsmand forsøgte at knuse en tavs Modstander: „Jeg kender ikke Deres Hensigter; men jeg misbilliger dem!“ Det er muligt for ej at sige sandsynligt, at ogsaa jeg vil misbillige Regeringens Planer; men jeg ønsker dog først at se dem. Sammenligner man det her foreliggende Forslag, i hvilket det vrimler med Paragraffer som med Æg i en Myretue, med det af Reedtz-Thott planlagte System, maa man absolut komme til den Slutning, at Skattekommissionen ved at udskyde Toldreformen og Brændevinsskatten paa uforsvarlig Maade

har lemlæstet og forkludret det Reedtz-Thottske Skatteprojekt. Om dette kunde det vel med Sandhed siges, at det var den mest vidtrækkende Skattereform; vi indeværende Aarhundrede have drøftet her i Landet — jeg gaar ud fra, at Aar 1900 er det sidste i det gamle Aarhundrede, paa samme Maade som det 20de Æg er det sidste i Snesen. Andre Talere have udtalt, at de trods store Betænkeligheder, af opportunistiske Grunde ville stemme for Forslaget i den foreliggende Form. Jeg gør det ikke, mine Herrer! Men er det alvorligt ment med den Erklæring, at man er villig til at ændre Forslagene, hvis disse Ændringer betegne Forbedringer, saa er der jo Udsigt til, at der trods alle Brøst kan komme et godt Resultat ud af Skattekommissionens Arbejde. Men dertil behøves efter mit Skøn en stor og gennemgribende Omarbejdelse i demokratisk Retning. Jeg vil ikke lægge Navn til en Skattereform, om hvilken Vælgernes Dom efter min Overbevisning i Løbet af faa Aar vil samle sig i det ene Ord: *Blendværk!*

Borghjerg: Det Foredrag, som vi forleden hørte fra Folketingsmanden for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen), bekræftede min Opfattelse af, at mit Parti havde Ret, da det i Fjor rettede en skarp Kritik mod det sidste af de foreliggende Lovforslag; Tiendeløvforslaget. Som man vil erindre, giver dette Forslag Tiendejerne en Erstatning af det 24-dobbelte af Tiendens aarlige Værdi. I Virkeligheden er det jo det 25-dobbelte, idet Staten giver Afkald paa Landskatten paa Tiende. Vi viste fra mit Partis Side, at det var urimelig meget, og at det stred mod Venstres gamle Standpunkt. Gennem en Menneskealder havde Venstre og Venstres Ledere holdt paa, at det 18—19-, allerhøjest 20-dobbelte vilde være tilstrækkelig Erstatning til Tiendejerne.

Man indvendte i Fjor imod mit Partis Opfattelse af Sagen, at det gjaldt om at gøre Erstatningen saa rundelig som muligt for at have Haab om at faa Sagen gennemført i det andet Ting; ja, der var et æret Medlem, Folketingsmanden for Ribe (Busk), som udtalte, at man netop havde forsynet Forslaget med denne rigelige Smørelse for at faa det til at glide oppe i Landstinget. Det gled jo imidlertid alligevel ikke, og nu hørte vi, som sagt, forleden Dag Formanden for det konservative Parti her i Salen udtale, at den Erstatning, som man gav Tiendejerne, var